

FORMES DE LA NARRACIÓ SERIAL (20389)

Titulació/estudi: Grau en Comunicació Audiovisual

Curs: 2n Curs.

Trimestre: 1r Trimestre

Nombre de crèdits ECTS: 4 crèdits

Hores dedicació estudiant: 100 hores

Llengua o llengües de la docència: Català i castellà

Professorat: Manuel Garin

1. Presentació de l'assignatura

L'assignatura Formes de la Narració Serial té per objectiu familiaritzar a l'estudiant amb les estructures i les formes d'organització narrativa de la ficció serial, proposant una anàlisi sistemàtica dels diferents models de serialitat i un estudi comparat de les seves característiques bàsiques dins els diversos mitjans d'expressió serial: literatura, cinema, televisió, còmic, videojoc, etc. La pregunta que ha de respondre l'aproximació a qualsevol tema seria: ¿com funciona l'estructura interna de la ficció al organitzar-se de forma seriada?

El mètode aplicat en la programació dels continguts respon a un doble model. Per una banda presenta una primera aproximació metodològica dedicada a l'explicació dels recursos, les tècniques i els procediments de la ficció serial entorn l'estudi d'un exemple fundacional i canònic: la narrativa artúrica com a univers serial. En segon lloc planteja una proposta d'estudis de cas d'aquests procediments i tècniques, a partir d'una sèrie d'obres-far que il·lustren amb especial claredat els conceptes estudiats a la primera part i que completa un recorregut general pel conjunt de formes d'organització de la ficció serial en els diferents mitjans.

Aquest plantejament ofereix dos recorreguts essencials pels alumnes: per una banda, desenvolupar una mirada professional d'anàlisi sobre els formats serials (fonamentada en el visionat obligatori de la primera temporada del serial *Alias*, i l'anàlisi d'una sèrie a escollir), i per altra, idear un projecte de creació que posi en pràctica els coneixements i habilitats analítiques (mitjançant el disseny d'una sèrie a partir de les lectures obligatòries del canon artúric). Es busca, per tant, que els estudiants apliquin al seu projecte allò que han après prèviament durant les sessions d'aprofundiment analític.

2. Competències a assolir

Habilitat de recollir i interpretar dades rellevants (dintre i fora del camp d'estudi) per a emetre judicis que incloguin la reflexió sobre temes socials, científics o ètics significatius.

Habilitat d'aprenentatge que permeti continuar els estudis de manera àmpliament autodirigida o autònoma.

Capacitat i habilitat en el maneig de les tècniques per a la construcció de guions audiovisuals.

Habilitat en els processos de construcció i anàlisi dels relats audiovisuals tant lineals com no lineals.

Capacitat per a llegir i analitzar textos en cadascun dels mitjans de comunicació i en suports digitals.

3. Continguts

Anàlisi de les formes, tècniques i procediments que configuren les estructures narratives de tipus serial.

4. Avaluació

Àmbits de qualificació

- Participació en activitats plantejades dins l'aula
- Treball d'anàlisi en grup
- Examen-prova lligada a lectures obligatòries
- Pitching oral de presentació de projecte
- Projecte de creació lligat a les lectures obligatòries

Sistema de qualificació

El sistema de qualificació funciona com una mitjana del treball d'anàlisi en grup (50%) i de les tres activitats lligades a les lectures obligatòries (prova escrita 10%, pitching 20%, projecte-pilot 20%). Cal superar cadascuna de les parts independentment per aprovar l'assignatura. Aquesta mitjana base es ponderarà sobre una correcció qualitativa en funció de les intervencions dels estudiants durant els debats mantinguts a l'aula.

De cara al període de recuperació, caldrà superar aquelles parts concretes que no hagin estat aprovades, sigui el treball d'anàlisi en grup com qualsevol de les tasques lligades a la lectura del *roman* (refent parts dels treballs o replantejant la seva totalitat si s'escau). Si alguna de les parts avaluades no es supera amb èxit l'assignatura es considerarà suspesa fins la propera convocatòria.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia recomanada

Lectures obligatòries

CHRÉTIEN, de Troyes. *El Cavaller del Lleó*. Barcelona: Quaderns Crema, 2001.

CHRÉTIEN, de Troyes. *El Caballero del León*. Madrid: Alianza, 2000.

CHRÉTIEN, de Troyes. *El Cavaller de la Carreta*. Alzira: Bromera, 2003.

CHRÉTIEN, de Troyes. *El Caballero de la Carreta*. Madrid: Alianza, 1998.

Manuals

ALVAR, C. *Breve diccionario artúrico*. Madrid: Alianza, 1997.

BALLÓ, J.; PÉREZ, X. *Jo ja he estat aquí. Ficcions de la repetició*. Barcelona: Empúries, 2005. (Traducció al castellà: *Yo ya he estado aquí. Ficciones de la repetición*. Barcelona: Anagrama, 2005).

CIRLOT, V. *La novela artúrica: orígenes de la ficción en la cultura europea*. Barcelona, Montesinos, 1995.

GARCÍA GUAL, C. *Historia del rey Arturo y de los nobles y errantes caballeros de la Tabla Redonda*. Madrid: Alianza, 2003.

Ficcions

Anònim, *La búsqueda del Santo Grial*. Madrid: Alianza, 1997.

Anònim, *La muerte del Rey Arturo*. Madrid: Alianza, 1997.

Anònim, *Sir Gawain y el Caballero Verde*. Madrid: Alianza, 2005.

BARR, W. M; BOLLAND, B. *Camelot 3000*. Barcelona: Ediciones Zinco, 1988.

CERVANTES, M. *Don Quijote de La Mancha* (Parts 1 i 2). Vàries edicions.

CHRÉTIEN, de Troyes. *Erec y Enid*. Madrid: Siruela, 1993.

CHRÉTIEN, de Troyes. *El Cuento del Grial y Sus Continuaciones*. Madrid: Siruela, 2000.

FOSTER, H. *El príncipe valiente*. Re-edición Planeta De Agostini

GEOFFREY, de Monmouth. *Historia de los reyes de Britania*. Madrid: Alianza, 2003.

MALORY, T. *La muerte de Arturo*. Madrid: Siruela, 1999.

PYLE, H. *El Rey Arturo y sus caballeros*. Madrid: Anaya, 1996.

STEINBECK, J. *Los hechos del Rey Arturo y sus nobles caballeros*. Barcelona: Edhasa, 1988.

TWAIN, M. *Un ianqui a la cort del Rei Artús*. Barcelona: Quaderns Crema, 1999.

5.2. Bibliografía analítica

ALLRATH, G; GYMNIICH, M. *Narrative Strategies in Television Series*. New York: Palgrave-MacMillan, 2005.

AZUMA, H. *Otaku: Japan's Database Animals*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2009.

BLOOM, H. *El canon occidental*. Barcelona: Anagrama, 2001.

CALABRESE, O. *La era neobarroca*. Madrid: Cátedra, 1989.

CASETTI, F. *L'immagine al plurale. Serialità e ripetizione nell cinema e la televisione*. Venecia: Marsilio Editore, 1984.

CIRLOT, V. *Figuras del destino: mitos y símbolos de la Europa medieval*. Madrid: Siruela, 2005.

DELEUZE, G. *Diferencia y repetición*. Buenos Aires: Amorrortu, 2002.

ECO, U. *Apocalípticos e integrados*. Barcelona: Lumen, 1990.

ECO, U. *Seis paseos por los bosques narrativos*. Barcelona: Lumen, 1997.

ECO, U. *De los espejos y otros ensayos*. Barcelona: Lumen, 1988.

ELIADE, M. *El mito del eterno retorno: arquetipos y repetición*. Madrid: Alianza, 1972.

GARIN, M. "Truth Takes Time. The Interplay Between Heroines, Genres and Narratives in three J. J. Abrams' Television Series" en *Communication & Society*, Vol. XXVI, 2013.

GONZÁLEZ-REQUENA, J. "Las series televisivas: una tipología" en *El relato electrónico* (Ed. E. Jiménez Losantos, V. Sánchez-Biosca). Valencia: Filmoteca de la Generalitat Valenciana, 1989.

GRAY, J. *Show Sold Separately: Promos, Spoilers and other Media Paratexts*. New York: New York University, 2010.

HARRIGAN, P; WARDROP-FRUIIN, N. *Third Person. Authoring and Exploring Vast Narratives*. Cambridge / London: MIT Press, 2009.

HAYWARD, J. *Active Audiences and Serial Fictions. From Dickens to Soap Opera*. Lexington: The University Press of Kentucky, 1997.

JENKINS, H. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: New York University Press, 2006.

KIERKEGAARD, S. *La repetición*. Barcelona: Guadarrama, 1975.

KOTT, J. *Shakespeare, Nuestro Contemporáneo*. Barcelona: Alba, 2007.

MORSON, G.S. *Narrative and Freedom: The Shadows of Time*. Yale: The Yale University Press, 1994.

NDALIANIS, A. *Neo-Baroque Aesthetics and Contemporary Entertainment*. Cambridge / London: MIT Press, 2004.

PÉREZ, Xavier. "Las edades de la serialidad" en *La balsa de la Medusa*, Revista Cuatrimestral, Segunda Época, Número 6, 2011.

PÉREZ, Xavier y GARIN, Manuel. "La narrativa artúrica como modelo para la escritura de series televisivas: perspectivas históricas y formales" en *Historia y Comunicación Social*, Vol. 18, 2013.

TRÍAS, E. *Drama e identidad*. Barcelona: Ariel, 1984.

VV. AA. *La caja lista: televisión norteamericana de culto*. Barcelona: Laertes, 2007.

VV. AA. *The Contemporary Television Series*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2005.

6. Metodologia

Classes magistrals

Seminaris

Pràctiques reglades d'anàlisi

Treball en grup

Projecte de creació en parella

Visionat obligatori

Lectures obligatòries

Estudi personal

7. Programació d'activitats

INTRODUCCIÓ

Sessió 1: Presentació del curs / Genealogia de les formes serials

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual

PRIMERA PART / **La serialitat i les seves estructures narratives: marco/mirco**

Sessió 2: Introducció a l'univers artúric: el canon. Autoria i serialitat

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual

Sessió 3: Energies i dinàmiques temporals: *En la yerma floresta solitaria*

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual

Sessió 4: Finitud / Infinitud. Nivells i tipologia d'anàlisi estructural

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual

Sessió 5: Flux serial: la continuïtat de trames i els arcs de personatge

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual

Avaluació: Inscripció del treball d'anàlisi en grup i del projecte en parelles

Sessió 6: Memòria, marcadors temporals i auto-narració en sèrie

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, preparació del treball d'anàlisi en grup i de l'examen sobre les lectures obligatòries

Sessió 7: Mecanismes d'interrupció i tall: del cliffhanger al to be continued

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, preparació del treball d'anàlisi en grup i de l'examen sobre les lectures obligatòries

Sessió 8: Fragmentació, capitulació, diferenciació. Els models d'episodi

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, preparació del treball d'anàlisi en grup i de l'examen sobre les lectures obligatòries

Sessió 9: El reflex de la trama episòdica en la trama serial. L'episodi pilot

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, preparació del treball d'anàlisi en grup i de l'examen sobre les lectures obligatòries

SEGONA PART / Desenvolupament pràctic. Treball d'anàlisi i projecte de creació

Sessió 10: Tutories, grups 1-8, reunions de 15min per grup

Activitats a l'aula: Sessions de tutoria per tancar l'estructura i model de treball

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual. Desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i de l'examen sobre les lectures obligatòries

Sessió 11: Tutories, grups 9-16, reunions de 15min per grup

Activitats a l'aula: Sessions de tutoria per tancar l'estructura i model de treball

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual. Desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i de l'examen sobre les lectures obligatòries

Sessió 12: Prova escrita + comentari oral *El Cavaller del Lleó*

Activitats a l'aula: Prova escrita lligada al projecte sobre lectura obligatòria

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual. Desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte sobre la lectura obligatòria.

Sessió 13: Prova escrita + comentari oral *El Cavaller de la Carreta*

Activitats a l'aula: Prova escrita lligada al projecte sobre lectura obligatòria

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual. Desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte sobre la lectura obligatòria.

Sessió 14: *Conjointure*: pautes de creació serial vinculant les dos novel·les

Activitats a l'aula: Sessió de tutoria sobre com concretar els projectes de sèrie

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual. Desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte sobre la lectura obligatòria.

TERCERA PART / *Les dinàmiques de personatge: models de caracterització*

Sessió 15: El personatge únic, la pregunta infinita: serials aventurers

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte de creació

Sessió 16: Del mite del naixement a les cares del temps: el cicle de l'heroi

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte de creació

Sessió 17: Diàlegs sense fi: la parella còmica i l'aprenentatge dual

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte de creació

Sessió 18: Rutines de grup: de la sitcom disfuncional a la família tràgica

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte de creació

Sessió 19: Gènesi / Apocal·lipsi: la comunitat i els espais cosmològics

Activitats a l'aula: Classes magistrals, projecció de fragments, debat

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual, desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte de creació

Sessió 20: Tancament del curs: dinàmica d'avaluació i crítica final

Activitats a l'aula: Valoració global del funcionament del curs i debat conjunt.

Activitats fora de l'aula: Recerca bibliogràfica i audiovisual. Desenvolupament del treball d'anàlisi en grup i del projecte de creació

PERÍODE D'EXÀMENS

Avaluació: Lliurament dels treballs d'anàlisi en grup i dels projectes de creació

Avaluació: Presentació-examen oral del projecte sobre la lectura obligatòria

25/9/2014

© Universitat Pompeu Fabra, Barcelona